

GUDSTJENESTE MED DÅP OG NATTVERD

4. søndag i treenighetstiden

Fjellhamar kirke 21. juni 2015

Matteus 16,24 - 27

PREKEN

KONGEN BEFALER

Kan dere kongen befaler? Kort forklart skal dere enten ha tomlene opp eller ned. Og dere skal kun gjøre det kongen befaler. Ikke hva jeg sier eller hva jeg gjør, men kun når jeg sier kongen befaler tommel opp eller ned. Klare? Kongen befaler tommel opp! Tommel ned! Osv.

Hvem er kongen som befaler deg? Er det mamma? Vi trenger ikke være under 18 år for at mamma eller pappa er sjefen. Mamma og/eller pappa kan være en sterk stemme inne i oss hele livet. På godt og på vondt. Ingen har dypest sett formet oss mer og preget oss mer enn våre foreldre. Og mer eller mindre bevisst så er de med å styre tommel opp og tommel ned for oss.

En ting som jeg synes er veldig fint med kongen befaler og særlig tegnet for etterfølgelse på døvespråk, det er at det er tommel opp. Det å følge etter noe, bli ledet av noen, ligne

noen er noe positivt. Det er tommel opp. Det er selvsagt veldig avgjørende hvem vi følger etter, og det skal jeg si mer om snart. Men det å følge etter noen befrier meg også fra meg selv og fra selvdyrkelse. Selvrealisering, selvutvikling og selvstendighet, har en slagside hvor jeg kan bli nokså selvopptatt. Det å få følge etter noen, påvirkes av noen som jeg vil ligne, det kan sette meg fri fra meg selv. For det å dyrke meg selv kan lett bli noe som fanger meg i dårlige og lite konstruktive spor. Det er en befrielse å få slippe og surre med seg selv hele tiden. Hvordan har jeg det, hva har jeg fått til, hvordan ser jeg ut, hva tenker folk om meg. Å få følge etter noen, påvirkes av noen, få veiledning utenfra meg selv, er en befrielse og en hjelp til et bedre liv.

Og en annen ting som er viktig med å følge etter noen, er å være klar over at jeg aldri er helt upåvirket. Vi påvirkes jo alle av folk rundt oss. Når andre tar tommel opp eller tommel ned. Det er en illusjon å tro at jeg er helt fri fra hva andre gjør, jeg tar tommel opp eller ned akkurat helt som jeg selv vil, helt upåvirket. Nei, om kameraten min sier tommel opp så påvirker det meg. Det handler om å ha et bevisst forhold til hvem det er som påvirker meg og er med på å befale tommel opp eller tommel ned.

Spørsmålet er ikke om vi følger etter noen, påvirkes av noen. Men hvem vi påvirkes av. Hvem er kongen som befaler oss? Hvem følger eller tar vi etter? Bevisst og

ubevisst er det mye og mange som påvirker oss. Trender i tiden. Folk vi har rundt oss. Derfor er det et viktig spørsmål: Hvem vil vi ligne og hvem vil vi la påvirke oss? Hvem er det vi ønsker å følge etter?

Å FØLGE ETTER JESUS

La oss lese prekenteksten en gang til og høre hva Jesus sier om hvem vi skal følge:

24 Deretter sa Jesus til disiplene: «Om noen vil følge etter meg, må han fornekte seg selv og ta sitt kors opp og følge meg. **25** For den som vil berge sitt liv, skal miste det. Men den som mister sitt liv for min skyld, skal finne det. **26** Hva vil det gagne et menneske om det vinner hele verden, men taper sin sjel? Eller hva skal et menneske gi som vederlag for sin sjel? **27** For Menneskesønnen skal komme i sin Fars herlighet sammen med sine engler, og da skal han lønne hver og en etter det han har gjort.

Om noen vil følge meg, sier Jesus, det er helt frivillig. Men hvem vil følge etter en mann på slike premisser? Her frontkolliderer Jesus med vår kultur. Jesus sier du må fornekte deg selv. Vår kultur sier du må realisere deg selv. Jesus sier du må gi livet ditt for andre. Vår kultur sier 100 ting du må gjøre før du dør. Jesus sier den som mister sitt liv for min skyld skal finne det. Vår kultur sier den sterkeste vinner. Så hvorfor følge Jesus da?

For meg er dette enkelt i teorien. Det finnes en Gud, en skaper. Jesus er Guds sønn, vår frelser, vår bror. Gud har skapt oss, han vet alt inkludert hva som er best for oss, og han, som er full av kjærlighet og nåde, vil oss vel. Jesus Guds Sønn, ber oss om å følge han. Stole på han. Selvfølgelig er det lurt å følge Guds gode vilje, og lytte til hans råd og bud. Han som rår i evigheten. Hva er vel et kort liv på jorden mot evigheten? Det er det eneste fornuftige – å leve sitt liv på en måte som gjør at en bevarer sin sjel og får del i evigheten.

I praksis er det ikke så lett, heller ikke for meg. Fordi det med Gud er ikke vitenskap bevist med to streker under svaret. Og når omkostningene i tillegg er så høye med å fornekte seg selv, ta opp sitt kors og være villig til å miste livet, så er det ikke lett i praksis.

Dette er ord om etterfølgelse av Jesus som jeg ikke kan avlyse. Du må legge dine egne ønsker om å berge deg selv til side. Du må være villig til å miste livet visst du vil følge etter Jesus. Fordi det er noen ting som er viktigere enn at du unngår døden lengst mulig. For den kommer uansett.

Å LEVE FOR NOE STØRRE ENN SEG SELV

Men samtidig er det ikke vanskelig å enes om at å få leve livet for noe større enn sin egen selvoppholdelse og selvrealisering er meningsfullt.

- a) Jobben krevde alt, og det oppdaget du først når barna var flyttet hjemmefra og ikke kom hjem mer og kona forsvant i samme dragsuget.
- b) Barnet ditt er i en livstruende situasjon og du kan bare redde det ved å dø selv. Hva er verst; å dø eller å leve med vissheten om at du lot barnet ditt dø for å spare ditt eget liv?
- c) Hvilket samfunn og hvilke verdier vil du at dine barn og alle andre i de kommende generasjoner skal leve opp i? Hvis ISIL kom hit, og valget sto mellom streng islam og døden: Hva er verdt å dø for? Det er utrolig sjelden noen står overfor slike valg, men det skjer i dag også. Fra Sovjet-tiden har jeg fått høre historien om de som fikk valget mellom å fra si seg kristentroen ved å spytte på et bilde av Jesus, eller bli drept. En mann stod stille, tenkte seg om før han bøyet seg frem og kysset Jesusbilde for deretter å bli skutt og drept.

Jesus setter fingeren dypt der nede og sier at å følge han og tro på han, ta til seg og holde fast på Guds kjærlighet og tilgivelse, Guds sannhet, rettferd og nåde, og få del i evigheten, er viktigere enn å berge livet. Viktigere enn å unngå døden. I ”Alltid freidig” synger vi: ”Kjemp for alt som du har kjært, dø om så det gjelder, da er livet ei så svært døden ikke heller.”

Å få leve for noe større enn seg selv er befriende. Det tynger deg ikke ned, det løfter deg opp. Det er et gode. Det

er en gave å få slippe å være selvopptatt. Jeg tror det er en gave og en velsignelse i mitt liv og for de jeg omgås om jeg preges av Jesus og ikke av selvrealisering. Det er glede å få følge etter Jesus, han som elsker meg, tilgir meg og viser meg en vei frem. Det kan koste motgang og prøvelser, og i ytterste konsekvens livet, men det er mer verdt enn noe annet.

Så handler det å følge Jesus om alle de små valgene i hverdagen, veldig sjeldent om å risikere livet. Men de små valgene om å ligne på Jesus i alt det vi gjør. Det står det om i den boka du fikk, Gabriel. Hva ville Jesus ha gjort hvis han var meg nå? Å følge Jesus handler om å prøve å tenke som Jesus og handle som Jesus. Hvordan bruker vi tiden vår, evnene våre, pengene våre? Det er mer enn nok utfordrende å fornekte seg selv og leve for andre i dette.

Men å fornekte seg selv er ikke selvutslettelse. Poenget med å fornekte seg selv er ikke å få det vanskelig og lide mye. Det er motivert av å spre godhet og kjærlighet og tjene andre. Jesus, han vi skal følge etter å ligne, ga seg selv motivert av kjærlighet og tjeneste til beste for andre. Selvfornektelse er ikke selvutslettelse, men selvhengivelse for kjærlighetens skyld.

Hvem er kongen som befaler deg tommel opp og tommel ned? Som du påvirkes av? Hvem vil du ligne og følge etter? Om du vil, det er et fritt valg, kan du følge Jesus. Du

kan ha Jesus som kongen som befaler tommel opp. Og Jesus befaler at de som gjør feil ikke er ute, men kan få være med videre. Min konge, Jesus, befaler at syndene er tilgitt. At kong Jesus gir tilgivelse når vi kommer til han og ber han om det. I dåpen fikk disse tre gutta på en særlig måte ta i mot tilgivelsen inn i sitt liv. I nattverd kan vi alle bekrefte at vi vil følge Jesus og ta i mot hans tilgivelse.